

Lakiosasto

13.1.2003

Työeläkelaitoksille

I LAKIMUUTOS TYÖNANTAJALLE SÄADETTÄVÄSTÄ OMAVASTUUSTA OSAKSI TYÖTTÖMYYSTURVAN LISÄPÄIVIEN RAHOITTAMISTA ON VAHVISTETTU

II TEL:N 12 C §:ÄÄ KOSKEVAT MUUTOKSET ON VAHVISTETTU

1

LAKI TYÖTTÖMYYSETUUKSIEN RAHOITUKSESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Muutokset työttömyysetuuksien rahoituksesta annettuun lakiin on vahvistettu. Työnantajille säädettiin omavastuu osaksi työttömyysturvan lisäpäivien rahoittamista. Sillä siirretään omavastuujärjestelmä eläkejärjestelmästä työttömyysturvajärjestelmään. Lisäksi vakuutusmaksuvelvollisuutta ja vakuutusmaksun perusteena olevia tuloja koskevia säännöksiä selkeytettiin.

Laki tuli voimaan 1.1.2003 kuitenkin siten, että työnantajan ja palkan-
saajan vakuutusmaksuvelvollisuutta koskevat säännökset (12 § ja 15 §)
tulevat voimaan 1.1.2004, työnantajan työttömyysvakuutusmaksua yri-
tyksen osaomistajasta ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksun mää-
ritymistä koskevat säännökset (13 § ja 14 §) tulevat voimaan
1.1.2008 ja työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksua koskevat
säännökset (24 §, 24a – 24d §) tulevat voimaan 1.1.2009.

Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä (HE 243/2002 vp) on kerrottu yleiskirjeessä A 43/2002.

Eduskuntakäsittelyssä lakiehdotukseen tehtiin joitakin lähinnä teknisiä tarkennuksia. Vahvistetun lakitekstin mukaan työnantajan työttömyysvakuutusmaksu määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella niin, että pyöristys tapahtuu lähimpään viiteen sadasosaan (18 § 3 mom.). Lisäksi maksuvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevassa säännöksessä (22 §) olevaa viittausta korkolain (633/1982) 4 §:n säännöksiin tarkennettiin koskemaan korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua viivästyskorkoa.

Voimaantulosäännöksiin Eduskunta teki lisäyksen koskien koulutus- ja erorahastosta annetun lain ja koulutus- ja erorahaston sääntöjen mukaisten erorahan ja erorahan aikuiskoulutuslisän rahoitusvastuuta. Voi-

Lakiosasto

13.1.2003

maantulosäännöksen 3 momentin mukaan työttömyysvakuutusrahasto vastaa erorahojen ja erorahan aikuiskoulutuslisien rahoituksesta.

Lisäksi Eduskunta hyväksyi lausuman. Lausumassa Eduskunta edellyttää, että työnantajien keskinäisten maksuosuuksien tarkastelu tehdään ennen uuden työttömyysturvan rahoitusta koskevan maksujärjestelmän käyttöönottoa siten, ettei pientyönantajien suhteellinen maksuosuus nouse.

Vahvistettu lakiteksti (1301/2002) on yleiskirjeen liitteenä.

2

LAKI TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN 12 C §:N MUUTTAMISESTA

Lakimuutos aikuiskoulutustuen ottamisesta huomioon määrättäessä työttömyysvakuutusrahaston Eläketurvakeskukselle suorittaman vakuutusmaksun suuruutta on vahvistettu hallituksen esityksen mukaisesti. Myös muutos lainkohdassa tarkoitetun vakuutusmaksun vahvistamisenettelyn yksinkertaistamisesta on vahvistettu hallituksen esityksen mukaisesti. Lakimuutokset tulivat voimaan 1.1.2003.

Asiaa koskevasta hallituksen esityksestä (HE 243/2002 vp) on kerrottu yleiskirjeessä A 43/2002.

Vahvistettu lakiteksti (1302/2002) on yleiskirjeen liitteenä.

3

HALLITUKSEN ESITYS JA SÄÄDÖSTEKSTI

Vahvistetut säädöstekstit ovat yleiskirjeen liitteenä. Säädöstekstejä ja hallituksen esityksiä voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:n asiakaspalvelusta puhelimitse numerosta 020 45005 tai sähköpostitse osoitteesta asiakaspalvelu.publishing@edita.fi. Hallituksen esitykset löytyvät internetistä osoitteesta www.eduskunta.fi ja säädöstekstit osoitteesta www.finlex.fi.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapió

Pirjo Posti

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2002 N:o 1301—1312

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1301	Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta	5387
1302	Laki työntekijäin eläkelain 12 c §:n muuttamisesta	5395
1303	Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta	5396
1304	Laki kuntoutusrahalain muuttamisesta	5398
1305	Vuorotteluvapaalaki	5400
1306	Laki Koulutusrahastosta	5406
1307	Laki valtion virkamieslain 10 luvun kumoamisesta	5410
1308	Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta	5411
1309	Laki tuloverolain 92 §:n muuttamisesta	5412
1310	Laki Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta	5413
1311	Sosiaali- ja terveysministeriön asetus koulutusrahaston säännöiksi	5414
1312	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta peltokasvien tuen non food -kesannon ehdoista vuonna 2003	5417

N:o 1301

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 24 päivänä heinäkuuta 1998 työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 24 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1069/2000,
muutetaan 1 ja 3—7 § sekä 8 §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentti, 11 ja 13—14 §, 15 §:n 2 momentti, 16 §, 18 §:n 3 momentti, 19 § ja 22 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 1280/2000, 10 §:n 1 momentti ja 11 § laissa 917/2000 ja 18 §:n 3 momentti laissa 639/2001 sekä
lisätään lakiin uusi 4 a §, 12 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 15 §:ään uusi 3 momentti, 18 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 6 momentti, lakiin uusi 19 a §, 24 §:n edelle uusi luvun otsikko sekä uusi 24 a—24 d § ja 25 §:ään uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset työttömyyspäivärahat, julkisesta työvoimapolvelusta annetun lain (1295/2002) mu-

kaisen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutustuet ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, tämän lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (*omavastuu-*

HE 243/2002
StVM 47/2002
EV 239/2002

maksu) sekä työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitettut työeläkelisät, aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitetun aikuiskoulutustuen ansio-osa ja hallintokulut, Koulutusrahastosta annetussa laissa (1306/2002) tarkoitetut hallintokulut ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtioon virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta sekä palkkaturvalain (866/1998) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla siten kuin tässä laissa säädetään.

Työttömyyskassojen rahoituksesta säädetään työttömyyskassalaissa.

3 §

Suhdannepuskuri

Työttömyysvakuutusrahastolla on maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi rahaston varojen ja velkojen erotuksena muodostuva suhdannepuskuri, jonka enimmäismäärää koskeva ennuste määrättäessä työttömyysvakuutusmaksuja voi olla enintään 3,6 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavia menoja vastaava määrä. Työttömyysvakuutusrahastossa voi olla suhdannetaantumassa alijäämää samaa työttömyysastetta vastaava määrä.

Suhdannepuskurin kokoa määrättäessä omavastuumaksuista kertyneet varat otetaan huomioon siten, että ne kohdennetaan tasaisesti omavastuumaksujen tilitysvuotta seuraaville neljälle kalenterivuodelle.

4 §

Ansiopäivärahojen rahoitus

Valtionosuutena työttömyyskassalle maksetaan kustakin ansiopäivärahasta työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n mukaista peruspäivärahaa vastaava määrä. Jos ansiopäiväraha maksetaan työttömyysturvalain 4 luvun mukaisesti soviteltuna tai vähennettynä, val-

tionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan suhteellista osuutta kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiopäivärahasta.

Lomautusajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin ja työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettuihin lisäpäiviin ei suoriteta valtionosuutta. Työttömyysvakuutusrahaston osuutena maksetaan työttömyyskassalle näihin päivärahoihin 94,5 prosenttia menoista.

Työttömyyskassan osuus kustakin ansiopäivärahasta on 5,5 prosenttia, jollei 1 ja 2 momentin säännöksistä muuta johdu. Jos ansiopäiväraha maksetaan työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesti korotettuna, työttömyyskassan osuus lasketaan kuitenkin 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiopäivärahasta.

Muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista ansiopäivärahoista maksetaan työttömyysvakuutusrahaston osuutena työttömyyskassalle kustakin ansiopäivärahasta maksetun ansiopäivärahan sekä 1 ja 3 momentin mukaisten määrien erotus.

Yrittäjäkassan rahoituksesta, työttömyyskassan hallintokuluihin kohdistuvasta valtionosuudesta ja työttömyysvakuutusrahaston osuudesta sekä valtionosuuden ja työttömyysvakuutusrahaston osuuden maksamisesta säädetään työttömyyskassalaissa ja julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa.

4 a §

Lisäpäivien rahoitus

Jos lisäpäivämenojen osuus työttömyyskassojen etuusmenoista vuodesta 2011 alkaen kasvaa siitä osuudesta, mikä se oli keskimäärin vuosina 2002—2006, työttömyyskassojen osuutta lisäpäivien rahoituksesta alennetaan tällä suhteellisella osuudella. Työttömyysvakuutusrahaston osuutta lisäpäivien rahoituksesta nostetaan samalla osuudella. Lisäpäivien rahoitusosuudet tarkistetaan ensin vuosien 2011 ja 2014 väliselle ajalle ja sen jälkeen erikseen olemaan voimassa vuodesta 2015 lukien.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään työttömyyskassan ja työttömyysva-

kuutusrahaston prosenttiosuudet 1 momentissa mainituin perustein.

5 §

Ansiotukien rahoitus

Valtionosuutena työttömyyskassalle maksetaan kustakin työvoimapoliittiseen aikuis-koulutukseen osallistuvan ansiotuesta työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n mukaista peruspäivärahaa vastaava määrä. Jos ansiotuki maksetaan julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisesti vähennettynä, valtionosuutena maksetaan se määrä, joka vastaa peruspäivärahan suhteellista osuutta kustakin täydestä työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiopäivärahasta.

Työttömyyskassan osuus kustakin ansiotuen ansio-osasta on 5,5 prosenttia, jollei 1 momentin säännöksestä muuta johdu. Jos ansiotuki maksetaan työttömyysturvalain 6 luvun 2 §:n 2 momentin mukaisesti korotettuna, työttömyyskassan osuus lasketaan kuitenkin 6 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan määräytyvästä ansiotuen ansio-osasta.

6 §

Muiden etuuksien rahoitus

Vuorotteluvapaalain mukaisen vuorottelukorvauksen rahoituksessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyyspäivärahasta säädetään 4 ja 8 §:ssä.

7 §

Työttömyysvakuutusrahaston rahoittamat etuudet

Työttömyysvakuutusrahasto vastaa työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 c §:ssä tarkoitetun työeläkelisää koskevan vakuutusmaksun, valtion eläkerahastosta annetun lain (1372/1989) 3 §:ssä tarkoitetun työeläkelisää koskevan maksun, palkkaturvalain 31 §:n mukaisen määrän sekä Koulutusrahastosta

annetun lain 13 §:n mukaisen määrän suorittamisesta.

8 §

Peruspäivärahan ja perustuen rahoitus

Työttömyysturvalain mukaisten peruspäivärahojen, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain mukaisten perustukien sekä niihin liittyvien lapsikorotusten rahoitukseen työttömyysvakuutusrahasto maksaa sosiaali- ja terveysministeriön välityksellä Kansaneläkelaitokselle 23 §:ssä tarkoitetun osuuden. Muilta osin menot rahoitetaan Kansaneläkelaitokselle maksettavalla valtionosuudella.

10 §

Työttömyysvakuutusrahaston tehtävät

Työttömyysvakuutusrahasto vastaa 1 §:n mukaisten etuuksien rahoituksesta siltä osin kuin valtio ja yksittäiset työttömyyskassat eivät ole siitä vastuussa. Työttömyysvakuutusrahaston tehtävistä työttömyyskassojen rahoituksen käytännön järjestämisessä säädetään työttömyyskassalaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä. Työttömyysvakuutusrahasto ohjaa, kehittää ja valvoo työttömyysvakuutusmaksujen perintämenettelyn toimeenpanoa, josta säädetään 7 luvussa. Työttömyysvakuutusrahasto vastaa 8 a luvussa säädetyn omavastuumaksun määräämisestä ja perimisestä.

11 §

Työttömyysvakuutusrahaston valvonta

Työttömyysvakuutusrahaston taloudellinen valvonta ja 8 a luvussa tarkoitetun omavastuumaksun toimeenpanon valvonta kuuluvat Vakuutusvalvontavirastolle. Muilta osin työttömyysvakuutusrahastolle tässä laissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämistä valvoo sosiaali- ja terveysministeriö.

12 §

Työnantajan vakuutusmaksuvelvollisuus

Sen estämättä, mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään, työnantaja ei ole velvollinen maksamaan työttömyysvakuutusmaksua seuraavien henkilöiden osalta:

1) työntekijä, joka palvelee ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain (1707/1991) mukaiseen kauppa-alusluetteloon merkityssä suomalaisessa aluksessa ja joka ei asu Suomessa;

2) työntekijä, joka työttömyysturvalain 3 luvun 1 §:n perusteella ei ole oikeutettu työttömyysturvaetuuksiin;

3) kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies;

4) avoimen yhtiön yhtiömies;

5) työntekijä, jonka osalta lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa sovellettava vakuutusmaksujärjestelmä ei perustu työnantajan maksamaan palkkasummaan (kiinteämaksuiset);

6) työntekijä, joka päätointaansa varten on yrittäjien eläkelain (468/1969) tai maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen.

Työnantaja voidaan työttömyysvakuutusrahastolle tehdystä hakemuksesta vapauttaa velvollisuudesta maksaa työttömyysvakuutusmaksua sellaisesta työntekijästä, joka ei kuulu Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin.

13 §

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu yrityksen osaomistajasta

Työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu yrityksen osaomistajasta maksettava työnantajan työttömyysvakuutusmaksu on määrättävä siten, että se vastaa niiden etuuksien rahoitusta, joihin osaomistajat ovat oikeutettuja.

14 §

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun määräytyminen

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu muodostuu perusmaksusta ja lisäpäivämaksusta. Lisäpäivämaksu määrätään siten, että se yhdessä 8 a luvussa tarkoitetun omavastuumaksun kanssa riittää kattamaan työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:ssä tarkoitetuista lisäpäivämenoista työnantajan osuuden. Perusmaksu määrätään työttömyysvakuutusrahaston muiden menoerien perusteella. Työnantajan keskimääräisessä maksussa otetaan huomioon myös omavastuumaksu.

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu määrätään yrityksen palkkasumman perusteella siten, että:

1) perusmaksua porrastettaessa noudatetaan, mitä 18 §:n 3 momentissa säädetään;

2) lisäpäivämaksu määrätään siten, että se alenee lineaarisesti täysimääräisestä neljännekseen palkkasumman kasvaessa 1,3 miljoonasta eurosta 20,8 miljoonaan euroon.

Palkkasumman mukaan määräytyvän omavastuumaksun suuruudesta säädetään 24 ja 24 a §:ssä.

15 §

Palkansaajan vakuutusmaksuvelvollisuus

Sen estämättä, mitä edellä 1 momentissa säädetään, maksuvelvollisia eivät ole seuraavat henkilöt:

1) työntekijä, joka palvelee ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelosta annetun lain mukaiseen kauppa-alusluetteloon merkityssä suomalaisessa aluksessa ja joka ei asu Suomessa;

2) joka työttömyysturvalain 3 luvun 1 §:n perusteella ei ole oikeutettu työttömyysetuuksiin;

3) kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies;

4) avoimen yhtiön yhtiömies;

5) perhehoitajalaissa (312/1992) tarkoitettu perhehoitaja;

6) työntekijä, jonka osalta lakisääteisessä tapaturmavakuutuksessa sovellettava vakuutusmaksujärjestelmä ei perustu työnantajan maksamaan palkkasummaan (kiinteämaksuiset); ja

7) työntekijä, joka päätointaan varten on yrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen.

Työntekijä voidaan työttömyysvakuutusrahastolle tehdystä hakemuksesta vapauttaa velvollisuudesta maksaa työttömyysvakuutusmaksua, jos hän ei kuulu Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvalainsäädännön piiriin.

16 §

Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu

Työttömyysturvalain 1 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun yrityksen osaomistajan työttömyysvakuutusmaksu on määrättävä siten, että se vastaa niiden etuuksien rahoitusta, joihin osaomistajat ovat oikeutettuja.

6 luku

Työttömyysvakuutusmaksujen suuruus

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksun muutokset on määrättävä siten, että ne jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun porrastus on määrättävä siten, että palkkasummasta 840 940 euroon asti kohdistuva maksu on määrättävä neljäosaksi ilmaistuna täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä palkkasumman 840 940 euron ylittävään osaan kohdistuvasta maksusta. Jos työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärä on pienempi kuin kaksi prosenttia, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on

määrättävä kuitenkin 15 prosentiksi edellä sanotusta vakuutusmaksujen yhteismäärästä.

Poiketen siitä, mitä edellä 3 momentissa säädetään palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähimmäismäärästä, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei voida määrätä edelliselle vuodelle määrättyä suuremmaksi, jos mainitussa 3 momentissa tarkoitettu vertailukohteenä oleva maksujen yhteismäärä alenee edelliselle vuodelle määrätystä.

19 §

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva tulo

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu määrätään sen palkkasumman perusteella, jonka mukaan työnantajan tapaturmavakuutusmaksu määräytyy.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksu määrätään liikelaitoksen maksamien ennakkoperintälain (1118/1996) 13 §:ssä tarkoitettujen palkkojen määrän perusteella.

19 a §

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena oleva tulo

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun perusteena olevana palkkana pidetään työ- tai virkasuhteessa tai muussa palvelussuhteessa saatua palkkaa tai muuta vastiketta, joka on maksettu korvauksena työstä.

Ulkomaantyössä palkkana pidetään sitä palkkaa, jota vastaavasta työstä Suomessa olisi maksettava, tai palkkaa, jonka muutoin voidaan katsoa vastaavan sanottua työtä.

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei pidetä palkkaturvalain mukaan maksetuista palkoista eikä siitä täydennyspäivärahasta, jonka työnantajan yhteydessä toimiva sairauskassa on maksanut.

22 §

Maksuvelvollisuuden laiminlyönti

Työttömyysvakuutusmaksulle, jota ei ole suoritettu määräaikana, peritään viivästysajal-

ta korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukainen vuotuinen viivästyskorko. Työttömyysvakuutusmaksu ja viivästyskorko saadaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

8 a luku

Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksu

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion tilivirasto ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion tiliviraston tai liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 1,3 miljoonaa euroa, jos:

1) työ- tai virkasuhteen irtisanomisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisiin lisäpäiviin; tai

2) vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneellä henkilöllä työ- tai virkasuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

Työnantaja ei ole velvollinen maksamaan omavastuumaksua, jos

1) työsuhde on alkanut vakuutetun 50 vuoden täyttämispäivän jälkeen ja kestänyt alle kolme vuotta; tai

2) työsuhde on irtisanottu työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 2 §:n perusteella tai purettu työsopimuslain 8 luvun 1 §:n perusteella työntekijästä johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä; tai

3) työntekijä on omasta aloitteestaan ja ilman työnantajan myötävaikutusta irtisanoutunut.

Jos yrityksessä tapahtuneen järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää omavastuumaksua koskevia säännöksiä, työttömyysvakuutusrahasto voi määrätä maksun ennen mainittua järjestelyä vallinneen tilanteen mukaan.

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamissa tilanteissa on se etuusmenoa vastaava määrä, joka irtisanotulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruisena maksettavaksi lisäpäivien alkamisesta siihen saakka kun hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kun hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 80 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 20,8 miljoonaa euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 1,3 miljoonaa euroa.

24 b §

Omavastuumaksun periminen ja palauttaminen

Omavastuumaksu peritään 24 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti lisäpäiväoikeuden alkaessa ja 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti irtisanotun työntekijän täytettyä 63 vuotta.

Jos työnantaja on tehnyt irtisanomansa lisäpäiviin oikeutetun henkilön kanssa toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen ja työntekijä on ollut sanotussa työssä vähintään vuoden, työttömyysvakuutusrahasto palauttaa

työnantajalle hakemuksesta sen osan lisäpäivien omavastuumaksusta, jota koskeva osa jää käyttämättä. Jos työnantaja irtisanoo työntekijän uudelleen, peritään omavastuumaksu heti työttömyyden alkaessa sen estämättä, mitä 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään.

Työttömyysvakuutusrahasto voi jättää omavastuumaksun perimättä, jos määrä on vähäinen.

24 c §

Omavastuumaksua koskeva päätös

Työttömyysvakuutusrahasto antaa omavastuumaksun määrästä, palauttamisesta ja omavastuumaksun perimättä jättämisestä työnantajalle kirjallisen päätöksen. Ennen päätöksen antamista työttömyysvakuutusrahaston tulee varata työnantajalle mahdollisuus esittää kirjallinen pyyntö omavastuumaksusta vapauttamiseksi sekä mahdollinen omavastuumaksusta vapauttamiseen liittyvä selvitys. Työntekijältä voidaan pyytää selvitys työsuhteen päättymisen syystä, mikäli tämä on asian ratkaisemiseksi tarpeen.

Päätöksen antamisessa noudatetaan soveltuvin osin mitä hallintomenettelylaissa (598/1982) säädetään.

Päätöksellä asetettu omavastuumaksu saadaan ulosottaa ilman tuomiota siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa säädetään. Jos maksua ei suoriteta määräajassa, viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

24 d §

Oikeus tietojen saamiseen

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia ja luovutusta koskevien rajoitusten estämättä työttömyyskassat ja Kansaneläkelaitos ovat velvolliset maksutta ilmoittamaan työttömyysvakuutusrahastolle työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun lisäpäiväoikeuden alkaessa tai 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun henkilön täytettyä 63 vuotta omavastuumenon määrittä-

miseksi välttämättömät tiedot, joita ovat:

1) henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot;

2) laskennallinen lisäpäivien maksamisaika, joka lasketaan henkilön ensimmäisestä lisäpäivästä 63 vuoden ikään tai 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle maksettujen työttömyysetuuspäivien määrä;

3) henkilölle maksettavan ansiopäivärahan suuruus;

4) peruspäivärahan saajan osalta työssäolohtoon luetut kaudet ja palkkatiedot vastaavalta ajalta;

5) päivärahan maksajan tiedossa olevat työsuhtetiedot työssäoloehdon täyttäneestä työstä; ja

6) työttömyyspäiväraha-kauden alkaessa henkilölle työttömyysturvalain perusteella määrätty korvaukseton määräaika ja päivärahan epääminen työnantajalta saadun taloudellisen etuuden vuoksi.

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Vakuutusvalvontaviraston ja Kansaneläkelaitoksen on annettava maaliskuun ja syyskuun loppuun mennessä työttömyysvakuutusrahastolle tieto edeltävän kuuden kuukauden aikana lisäpäiville siirtyneistä henkilöistä.

Salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä työttömyysvakuutusrahastolla ja tämän lain mukaisilla muutoksenhakuelimillä on pyynnöstä oikeus maksutta saada työnantajilta omavastuumaksun määrittelyn kannalta välttämättömät työsuhdetta koskevat tiedot, joita ovat 1 momentin 5 ja 6 kohdissa tarkoitettuihin tietoihin liittyvät selvitykset, tapaturmavakuutuslain 29 §:ssä tarkoitetuilta vakuutuslaitoksilta tieto työnantajan palkkasumman suuruudesta ja palvelussuhdetiedot eläketurva-keskukselta.

25 §

Muutoksenhaku

Työttömyysvakuutusrahaston omavastuumaksua koskevaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvalautakunnalta ja työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosiokeudelta.

Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaussa noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysturvalain 12 luvussa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003 kuitenkin siten, että lain 12 ja 15 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004. Lain 13 ja 14 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lain 24 ja 24 a—24 d § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Niiden vuorottelukorvausten rahoitukseen, joita koskeva vuorottelusopimus on vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain (1663/1995) 17 §:n mukaisesti tehty 31 päivään joulukuuta 2002 mennessä, sovelletaan lain 6 §:ää sellaisena kuin se oli voimassa tämän lain voimaantullessa.

Työttömyysvakuutusrahasto vastaa Koulutusrahastosta annetun lain 18 §:n 2 ja 3 momentin mukaisten erärahojen ja erorahan aikuiskoulutuslisien rahoituksesta.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1302

Laki**työntekijäin eläkelain 12 c §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 12 c §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 561/1998, seuraavasti:

12 c §

Tämän lain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista toimintaa harjoittaville eläkelaitoksille, merimieseläkelaiissa tarkoitettulle merimieseläkessalle sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaiissa tarkoitettulle kunnalliselle eläkelaitokselle ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain mukaista toimintaa harjoittavalle kirkon keskusrahastolle työttömyys- ja koulutusajan huomioon ottamisesta aiheutuvan vastuun ja kulujen peittämiseksi tulee työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettun työttömyysvakuutusrahaston suorittaa vuosittain sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa määräajassa eläketurvakeskukselle vakuutusmaksu, jonka suuruuden ministeriö vahvistaa siten, että se arvion mukaan vastaa 80 prosenttia siitä määrästä, joka saataisiin, jos 7 f §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua etuutta vastaavilta päiviltä suoritettaisiin tämän lain mukaista keskimääräistä vakuutusmaksua vastaava maksu. Keskimääräisessä vakuutusmaksussa ei tällöin oteta huomioon eläketurvakeskuksen luottovakuutusta varten perittävää vakuutusmaksun osaa. Vakuutusmaksun perusteena olevana palkkana käytetään sitä työansiota, jonka arvioidaan vastaavan 7 f §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun etuuden perusteena olevaa keskimääräistä palkkaa. Eläketurvakeskuksen ja työttömyysvakuutusrahaston yhteisestä esityksestä sosiaali- ja terveysministeriö voi määrätä suoritettavaksi edellä mainitun vakuutusmaksun ennakkoa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
 mikuuta 2003.
 Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*HE 243/2002
StVM 47/2002
EV 239/2002

2 420301/193